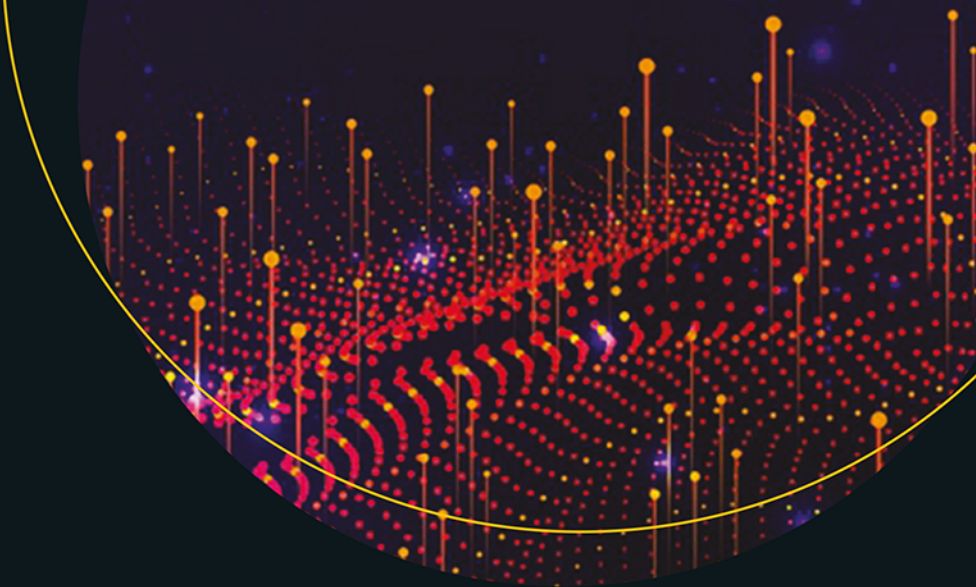

Praktyczna nauka SQL dla Oracle

Wykorzystaj ogromne możliwości
bazy danych Oracle

Kim Berg Hansen

Tytuł oryginału: Practical Oracle SQL: Mastering the Full Power of Oracle Database

Tłumaczenie: Robert Górczyński

ISBN: 978-83-283-8733-1

First published in English under the title Practical Oracle SQL: Mastering the Full Power of Oracle Database by Kim Berg Hansen, edition: 1

Copyright © 2020 Kim Berg Hansen

This edition has been translated and published under licence from APress Media, LLC, part of Springer Nature. APress Media, LLC, part of Springer Nature takes no responsibility and shall not be made liable for the accuracy of the translation.

Polish edition copyright © 2022 by Helion S.A.
All rights reserved.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <https://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Pliki z przykładami omawianymi w książce można znaleźć pod adresem:

<https://ftp.helion.pl/przyklady/prnsql.zip>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<https://helion.pl/user/opinie/prnsql>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

	O autorze	11
	Podziękowania	12
	Wprowadzenie	13
Część I	Podstawy języka SQL	19
Rozdział 1.	Korelacja widoków osadzonych	21
	Produkty i ich sprzedaż w przykładowej firmie	21
	Podzapytania skalarne i wiele kolumn	23
	Skorelowany widok osadzony	26
	Skorelowany widok osadzony i złączenie typu OUTER	28
	Podsumowanie	31
Rozdział 2.	Problemy związane z operacjami na zbiorach	32
	Zbiory przedstawiające rodzaje piwa	33
	Operatory zbioru	34
	Konkatenacja zbioru	36
	Trzy operatory zbioru	38
	Operatory wielozbioru	40
	Operator MULTiset UNION	41
	Operator MULTiset INTERSECT	43
	Operator MULTiset EXCEPT	44
	Operator MINUS kontra EXCEPT	45
	Podsumowanie	48
Rozdział 3.	Dziel i rządź dzięki użyciu faktoringu podzapytania	49
	Dane dotyczące produktów i sprzedaży	49
	Najlepsze lata pod względem sprzedaży piwa o najmniejszej zawartości alkoholu	50
	Modularyzacja za pomocą klauzuli WITH	53
	Wielokrotne używanie tego samego podzapytania	55
	Wyświetlanie nazw kolumn	58
	Podsumowanie	61

Rozdział 4.	Drzewo obliczeń i rekurencja	62
	Butelki w kartonach na palecie	62
	Mnożenie ilości hierarchicznych	64
	Rekurencyjna faktoryzacja podzapytania	66
	Dynamiczny SQL w funkcji PL/SQL	71
	Podsumowanie	73
Rozdział 5.	Funkcje zdefiniowane w języku SQL	74
	Tabela z danymi zawartości alkoholu w piwie	74
	Stężenie alkoholu we krwi	76
	Zdefiniowanie funkcji za pomocą PRAGMA UDF	77
	Zdefiniowanie funkcji za pomocą klauzuli WITH	79
	Hermetyzacja kodu w widoku	82
	Podsumowanie	83
Rozdział 6.	Obliczenia iteracyjne z użyciem danych wielowymiarowych	84
	„Gra w życie” Johna Conwaya	84
	Liczba żywych sąsiadów obliczona za pomocą klauzuli MODEL	86
	Iteracja przez generacje	91
	Podsumowanie	98
Rozdział 7.	Anulowanie przestawienia kolumn na rekordy	99
	Dane otrzymane w kolumnach	99
	Anulowanie przestawienia kolumn	100
	Samodzielne anulowanie przestawienia kolumn	102
	Więcej niż tylko jeden wymiar i/lub miara	104
	Używanie tabel wymiarów	109
	Dynamiczne mapowanie tabeli wymiaru	111
	Podsumowanie	115
Rozdział 8.	Przestawianie rekordów na kolumny	116
	Tabele używane podczas przestawiania kolumn	117
	Przestawianie kolumny pojedynczej miary i pojedynczego wymiaru	119
	Ręczne przeprowadzenie operacji przestawiania kolumn	121
	Wiele miar	122
	Wiele wymiarów	124
	Podsumowanie	126
Rozdział 9.	Podział ograniczonego tekstu	127
	Ulubione piwa użytkowników i pisane przez nich recenzje	127
	Ograniczanie pojedynczych wartości	128
	Potokowana funkcja tabeli	129
	Funkcja tabeli wbudowanego schematu APEX	132
	Czysty kod SQL z generatorem rekordu	133
	Traktowanie ciągu tekstowego jako tablicy JSON	135
	Ograniczone wiele wartości	136
	Niestandardowa funkcja tabeli pochodząca z ODCI	137
	Połączenie funkcji apex_string.split() i substr()	140
	Generator rekordów i wywołanie regexp_substr()	141
	Konwersja na format JSON	142
	Podsumowanie	145

Rozdział 10. Tworzenie ograniczonego tekstu	146
Lista produktów w postaci ograniczonego ciągu tekstowego	146
Agregacja ciągu tekstowego	148
Agregacja z użyciem funkcji listagg()	148
Funkcja agregacji collect()	150
Niestandardowa funkcja agregacji stragg()	152
Funkcja agregacji xmlagg()	156
Gdy wartość nie mieści się w typie varchar2	157
Pobranie jedynie pierwszej części wyniku	158
Próba zmieszczenia zmniejszonego zbioru danych	159
Używanie typu clob zamiast varchar2	160
Podsumowanie	162
 Część II Funkcje analityczne	 163
Rozdział 11. Klauzule partycjonowania oraz definiowania kolejności i okien	165
Suma ilości	165
Składnia analityczna	167
Partycje	168
Kolejność i okna	169
Elastyczność klauzuli okna	172
Definiowanie okna na podstawie wartości zakresu	175
Niebezpieczeństwo związane z oknem domyślnym	176
Podsumowanie	179
 Rozdział 12. Udzielanie odpowiedzi na pytania typu Najlepsze-N	181
Najlepsze-N rekordów danych o sprzedaży	181
Który rodzaj Najlepsze-3 masz na myśli?	182
Dane dotyczące sprzedaży piwa	183
Tradycyjna metoda rownum	186
Funkcje analityczne dotyczące rankingu	187
Pobieranie tylko pierwszych rekordów	189
Obsługa remisu	190
Na co nie pozwala klauzula ograniczająca?	192
Najlepsze-N rekordów w wielu partycjach	194
Sztuczka przeznaczona do zastosowania w klauzuli ograniczającej rekordy	196
Podsumowanie	197
 Rozdział 13. Zbiór uporządkowany za pomocą sumy kroczącej	198
Dane używane podczas pobierania produktów	199
Tworzenie zapytania SQL pobierającego dane	200
Rozwiązanie pierwszego problemu za pomocą kolejności FIFO	201
Łatwa zmiana reguł dotyczących pobierania produktów	205
Rozwiązanie problemu optymalnej trasy pobierania produktów	207
Rozwiązanie problemu pobierania produktów partiami	210
Dokończenie pracy nad kodem SQL pomagającym w określeniu kolejności pobierania produktów	217
Podsumowanie	218

Rozdział 14. Analizowanie dzienników zdarzeń za pomocą funkcji lead()	220
Dziennik zdarzeń pobierania produktów	221
Analiza przyjazdów i odjazdów	223
Analizowanie czynności pobierania produktów	226
Ukończenie analizy cykli pobierania produktów	229
Zapowiedź — dopasowanie wzorca rekordu	232
Podsumowanie	234
Rozdział 15. Prognozowanie z użyciem regresji liniowej	235
Prognozowanie sprzedaży	236
Szeregi czasowe	237
Obliczanie punktu wyjścia dla regresji	239
Regresja liniowa	242
Ostateczna prognoza	246
Podsumowanie	248
Rozdział 16. Suma krocząca podczas prognozowania osiągnięcia minimum	249
Stany magazynowe, budżet i zamówienia	249
Dane	251
Akumulacja aż do osiągnięcia zera	253
Uzupełnianie stanów po osiągnięciu minimum	255
Podsumowanie	260
Część III Dopasowanie wzorca rekordu	261
Rozdział 17. Wzorce w górę i w dół	263
Przykład wykorzystujący dane giełdowe	263
Klasyfikacja wzrostów i spadków	264
Spadki i wzrosty prowadzą do wygenerowania kształtu V	269
Sprawdzenie, czy klasyfikacja SAME wciąż jest potrzebna	273
$V + V =$ kształt W	276
Nakładające się kształty W	279
Podsumowanie	281
Rozdział 18. Grupowanie danych za pomocą wzorców	283
Grupowanie dwóch zbiorów danych	283
Trzy warunki grupowania	284
Grupowanie kolejnych danych	284
Grupowanie do chwili, gdy przerwa stanie się zbyt duża	293
Grupowanie aż do osiągnięcia ustalonej granicy	295
Podsumowanie	297
Rozdział 19. Łączenie zakresów dat	298
Okresy zatrudnienia	298
Ważność czasowa	302
Złączanie nakładających się okresów	303
Próba porównania z poprzednim rekordem	304
Lepsze porównanie z maksymalną datą końcową	306
Obsługa dat null	310
Podsumowanie	311

Rozdział 20. Wyszukiwanie nagłych skoków	312
Historia licznika odwiedzin strony internetowej	313
Dane licznika	314
Wzorce w niezmodyfikowanych danych licznika odwiedzin	315
Dzienna liczba odwiedzin strony	319
Wzorce w danych dotyczących dziennych odwiedzin strony	320
Znacznie bardziej skomplikowane wzorce	326
Podsumowanie	328
Rozdział 21. Optymalizacja pakowania	329
Produkty, które mają być spakowane w kartony	329
Optymalizacja pakowania za pomocą nieograniczonej liczby kartonów	
o ograniczonej pojemności	331
Optymalizacja pakowania do mniejszych kartonów	338
Optymalizacja pakowania za pomocą ograniczonej liczby kartonów	
o nieograniczonej pojemności	340
Podsumowanie	346
Rozdział 22. Zliczanie elementów potomnych w strukturze drzewa	347
Hierarchiczne drzewo pracowników	347
Zliczanie podwładnych na wszystkich poziomach	349
Zliczanie rekordów za pomocą dopasowania wzorca	350
Szczegóły każdego dopasowania	352
Eksperymentowanie z danymi wyjściowymi	357
Podsumowanie	359
Skorowidz	361

ROZDZIAŁ 5.

Funkcje zdefiniowane w języku SQL

Jedną z pięknych stron języka SQL w Oracle jest możliwość jego łatwej rozbudowy przez tworzenie funkcji wywoływanych w kodzie SQL. Zwykle to będą funkcje PL/SQL, choć w niektórych przypadkach mogą być utworzone również w językach C lub Java. Dzięki nowemu silnikowi w przyszłości będzie możliwe tworzenie procedur składowanych i funkcji w wielu różnych językach.

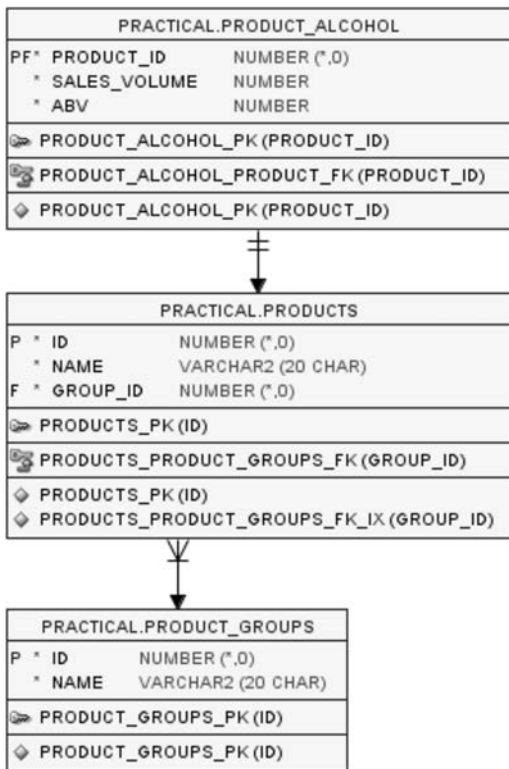
Trzeba w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że kod SQL i PL/SQL jest wykonywany przez dwa oddzielne silniki, między którymi istnieją niewielkie różnice w zakresie np. sposobu obsługi zmiennych, typów danych i pamięci. W trakcie każdej operacji wywołania przez SQL funkcji PL/SQL lub na odwrót, gdy PL/SQL wykonuje statyczny bądź dynamiczny kod SQL, dane są przekazywane między wspomnianymi silnikami. Podczas tej operacji może się odbywać również konwersja — to nazywamy przełączaniem kontekstu.

Operacja przełączania kontekstu jest bardzo krótka i zwykle nie ma powodów do zastanawiania się nad nią. Jeżeli jednak funkcja będzie wywoływana z poziomu kodu SQL tysiące razy w ciągu sekundy, wówczas czasy poszczególnych operacji przełączania kontekstu zsumują się i ostatecznie będą miały pokaźny udział w całkowitym czasie wykonania zapytania. W wersji 12.1 serwera Oracle istnieje możliwość minimalizacji liczby operacji przełączania kontekstu, a tym samym staje się ono ledwo zauważalne.

Tabela z danymi zawartości alkoholu w piwie

Aby pokazać minimalną funkcję przełączania kontekstu w kodzie SQL, posłużę się tabelą `product_alcohol` o strukturze pokazanej na rysunku 5.1.

W tej tabeli dla każdego rodzaju piwa jest przechowywana objętość (wyrażona w mililitrach) jednostki sprzedaży (butelka lub inny pojemnik) oraz procentowa zawartość alkoholu. Kod przedstawiony na listingu 5.1 powoduje wyświetlenie danych dla piwa w grupie 142, którą jest Stout (to względnie mocne i ciemne piwo).

Rysunek 5.1. Tabela `product_alcohol` zawiera dane niezbędne do obliczania zawartości alkoholu w piwie

Listing 5.1. Dotyczące alkoholu dane dla piwa w grupie Stout

```

SQL> select
2     p.id as p_id
3     , p.name
4     , pa.sales_volume as vol
5     , pa.abv
6 from products p
7 join product_alcohol pa
8     on pa.product_id = p.id
9 where p.group_id = 142
10 order by p.id;
```

Piwo Reindeer Fuel jest rozlewane w butelkach półlitrowych (500 ml), a jego procentowa zawartość alkoholu wynosi tylko 6%. Dwa pozostałe piwa w tej grupie są rozlewane w standardowych butelkach 330 ml, a ich procentowa zawartość alkoholu jest większa.

P_ID	NAME	VOL	ABV
4040	Coalminers Sweat	330	8,5
4160	Reindeer Fuel	500	6
4280	Hoppy Crude Oil	330	7

Te dane można wykorzystać do ustalenia, ile czystego alkoholu zawiera butelka danego piwa. Dzięki temu można obliczyć stężenie alkoholu we krwi po wypiciu danego piwa.

Stężenie alkoholu we krwi

Firma Good Beer Trading Co musi stosować się do przepisów, zgodnie z którymi na każdym opakowaniu napoju trzeba podać maksymalne stężenie alkoholu we krwi po wypiciu danej butelki piwa. Ta wartość będzie różna dla kobiet i mężczyzn. Zależy od masy ciała — musi być podana dla kobiety o wadze 60 kg i mężczyzny o wadze 80 kg.

Stężenie alkoholu we krwi musi być obliczone jako liczba gramów alkoholu w mililitrze krwi; zwykle jest podawane w procentach. Dlatego też stężenie 0,04 oznacza, że 0,04% krwi to czysty alkohol. Do obliczenia tej wartości można skorzystać ze wzoru Widmarka.

■ **Wzór Widmarka** Wyrażona w mililitrach ilość wypitego napoju * procentowa zawartość alkoholu / 100 = mililitry alkoholu. Mililitry alkoholu * 0,789 (ciężar właściwy alkoholu) = gramy alkoholu. Waga ciała * 1000 * procentowa zawartość wody w ciele danej płci = mililitry płynu w ciele. (W przypadku kobiet procentowa zawartość wody wynosi 55%, a w przypadku mężczyzn to 68%).
 $100 * \text{gramy alkoholu} / \text{mililitry płynu we krwi} = \text{stężenie alkoholu we krwi}$

Po zastosowaniu w kodzie SQL wzoru Widmarka można obliczyć żądane wartości stężenia alkoholu we krwi, jak pokazałem na listingu 5.2.

Listing 5.2. Obliczanie stężenia alkoholu we krwi dla kobiet i mężczyzn

```
SQL> select
2     p.id as p_id
3     , p.name
4     , pa.sales_volume as vol
5     , pa.abv
6     , round(
7         100 * (pa.sales_volume * pa.abv / 100 * 0.789)
8         / (80 * 1000 * 0.68)
9     , 3
10    ) bac_m
11    , round(
12        100 * (pa.sales_volume * pa.abv / 100 * 0.789)
13        / (60 * 1000 * 0.55)
14    , 3
15    ) bac_f
16 from products p
17 join product_alcohol pa
18   on pa.product_id = p.id
19 where p.group_id = 142
20 order by p.id;
```

W wierszach od 6. do 10. następuje obliczenie stężenia alkoholu we krwi dla mężczyzny o wadze 80 kg, a w wierszach od 11. do 15. te same obliczenia są przeprowadzane dla kobiety o wadze 60 kg. Mężczyzna ma więcej wody w organizmie (zarówno z powodu płci, jak i większej wagi), więc szybciej spala alkohol i ma mniejsze jego stężenie we krwi.

Te obliczenia dostarczają kolumnom bac_m i bac_f wartości, które firma Good Beer Trading Co musi później umieszczać na etykietach butelek piwa i na kartonach.

P_ID	NAME	VOL	ABV	BAC_M	BAC_F
4040	Coalminers Sweat	330	8.5	0.041	0.067
4160	Reindeer Fuel	500	6	0.044	0.072
4280	Hoppy Crude Oil	330	7	0.034	0.055

Dzięki obliczonym wcześniej wartościom można sprawdzić, czy np. dany kraj to jeden z tych, w których można prowadzić pojazdy mechaniczne przy stężeniu alkoholu we krwi wynoszącym 0,05%. (W niektórych krajach tę wartość podaje się w promilach, wówczas wynosi ona 0,5‰). Wypicie takiego piwa przez kobietę o wadze 60 kg spowoduje przekroczenie przez nią dozwolonego stężenia alkoholu we krwi i narazi ją na odpowiedzialność karną za jazdę po spożyciu. Natomiast w przypadku mężczyzny o wadze 80 kg stężenie alkoholu we krwi będzie poniżej dozwolonej granicy.

■ **Uwaga** To są przykładowe dane niezbędne do zilustrowania wzoru zapisanego w kodzie SQL. Rzeczywiste stężenie alkoholu we krwi będzie zależało od wielu innych czynników, m.in. budowy ciała i metabolizmu, więc nie należy go używać do ustalenia, czy można zasiąść za kierownicą po wypiciu kilku butelek piwa. Te przykłady są przeznaczone jedynie do nauki języka SQL — nie biorę odpowiedzialności za mandaty, które możesz otrzymać, a także apeluję o rozsądne spożywanie napojów alkoholowych.

Jako programista, prawdopodobnie wyraźnie dostrzegasz, że kod przedstawiający wzór Widmarka powinien zostać umieszczony w funkcji, a nie powielony z nieco innymi wartościami w zapytaniu.

Zdefiniowanie funkcji za pomocą PRAGMA UDF

W kodzie zamieszczonym na listingu 5.3 najpierw została utworzona zwykła (no prawie zwykła) funkcja PL/SQL wykorzystująca wzór Widmarka do obliczenia stężenia alkoholu we krwi. Wprawdzie to nie ma tutaj żadnego znaczenia, ale zastosowałem się do najlepszej praktyki, polegającej na umieszczaniu funkcji w pakiecie zamiast definiowania jej jako samodzielnej funkcji. Dlatego też postanowiłem utworzyć pakiet formuła przeznaczony dla tego rodzaju funkcji.

Listing 5.3. Tworzenie pakietu wzoru dla funkcji obliczającej stężenie alkoholu we krwi

```
SQL> create or replace package formulas
2  is
3      function bac (
4          p_volume in number
5          , p_abv   in number
6          , p_weight in number
7          , p_gender in varchar2
8          ) return number deterministic;
9  end formulas;
10 /
```

Package FORMULAS compiled

```

SQL> create or replace package body formulas
2  is
3      function bac (
4          p_volume in number
5          , p_abv   in number
6          , p_weight in number
7          , p_gender in varchar2
8      ) return number deterministic
9  is
10     PRAGMA UDF;
11  begin
12     return round(
13         100 * (p_volume * p_abv / 100 * 0.789)
14         / (p_weight * 1000 * case p_gender
15                                     when 'M' then 0.68
16                                     when 'F' then 0.55
17                                 end)
18         , 3
19     );
20  end bac;
21 end formulas;
22 /

```

Package Body FORMULAS compiled

Przeznaczenie tego kodu jest dość oczywiste i niejasny może być jedynie wiersz 10. **PRAGMA UDF** (ang. *user-defined function*, czyli funkcja zdefiniowana przez użytkownika) to dyrektywa kompilatora wprowadzona w wersji 12.1. Jej celem jest wskazanie kompilatorowi, że dana funkcja ma być *przede wszystkim* wywoływana z poziomu kodu SQL, a nie PL/SQL.

Jeżeli funkcja zostanie zdefiniowana *bez* tej dyrektywy, zostanie skompilowana w standardowy sposób, co oznacza przełączenie kontekstu podczas wywoływania danej funkcji. Natomiast zdefiniowanie funkcji *razem* z podaną dyrektywą powoduje je skompilowanie w inny sposób, który może zmniejszyć obciążenie związane z przełączaniem kontekstu. Poziom (ewentualnego) zmniejszenia obciążenia może być niezależny od programisty. Do tego zagadnienia jeszcze powrócę, ale najpierw pokażę, jak używać naszej funkcji.

Z funkcją zdefiniowaną przez użytkownika pracuje się w dokładnie taki sam sposób jak ze zwykłą funkcją. Na listingu 5.4 pokazałem przykład zapytania pobierającego wartości stężenia alkoholu we krwi za pomocą wywołań funkcji w pakiecie.

Listing 5.4. *Pobieranie wartości stężenia alkoholu we krwi dla kobiety i mężczyzny*

```

SQL> select
2     p.id as p_id
3     , p.name
4     , pa.sales_volume as vol
5     , pa.abv
6     , formulas.bac(pa.sales_volume, pa.abv, 80, 'M') bac_m
7     , formulas.bac(pa.sales_volume, pa.abv, 60, 'F') bac_f
8  from products p
9  join product_alcohol pa
10     on pa.product_id = p.id
11  where p.group_id = 142
12  order by p.id;

```

Wygenerowane zostają takie same dane wyjściowe jak w przypadku listingu 5.2, więc nie ma tutaj żadnych niespodzianek.

To rozwiązanie jest łatwe w użyciu, ponieważ kod funkcji jest tworzony w zwykły sposób. Jeżeli wiadomo, że dana funkcja będzie wywołana przede wszystkim z poziomu kodu SQL i rzadziej (o ile w ogóle) z PL/SQL, wówczas wystarczy dodać dyrektywę `PRAGMA UDF`, a kompilator zajmie się resztą. Potencjalną korzyścią jest zmniejszenie w trakcie wykonywania kodu obciążenia związanego z przełączaniem kontekstu.

Wielkość korzyści z użycia dyrektywy `PRAGMA UDF` będzie zależała od wielu czynników. Jeżeli kod zdefiniowany w funkcji PL/SQL składa się z poleceń, które *można* wyrazić bezpośrednio za pomocą czystego kodu SQL (takich jak funkcja `formulas.bac`), wówczas korzyści prawdopodobnie będą większe. Natomiast zastosowanie znacznie bardziej skomplikowanych funkcji, zawierających sporo funkcjonalności PL/SQL bądź osadzonego kodu SQL, przynosi tylko niewielkie korzyści lub nie przynosi żadnych. Zawsze należy przeprowadzać odpowiednie testy. Ogólnie rzecz biorąc, dyrektywa `PRAGMA UDF` nie zaszkodzi, a może nieco pomóc, gdy *wiadomo*, że funkcja będzie używana praktycznie wyłącznie z poziomu kodu SQL.

Podczas kompilowania funkcji zdefiniowanej razem z dyrektywą `PRAGMA UDF` staram się możliwie zmniejszyć koszt jej wywołania z poziomu kodu SQL. To jednocześnie oznacza, że nie przejmuję się *potencjalnie* większym kosztem jej wywołania z poziomu PL/SQL. W zależności od wielu czynników może tutaj wystąpić niewielki efekt uboczny, ponieważ funkcja zdefiniowana z `PRAGMA UDF` oczekuje danych w formacie dostarczonym przez silnik SQL. Ten efekt może być niezauważalny, wszystko zależy od konkretnych okoliczności.

Zamiast używać funkcji `PRAGMA UDF`, można pominąć tworzenie funkcji składowej w bazie danych i po prostu podać tę funkcję w samym zapytaniu.

Zdefiniowanie funkcji za pomocą klauzuli WITH

Wersja 12.1 bazy danych Oracle pozwala umieszczać kod funkcji PL/SQL (a także procedury, co rzadko okazuje się użyteczne) bezpośrednio w klauzuli `WITH` zapytania, jak pokazałem na listingu 5.5.

Listing 5.5. Obliczanie stężenia alkoholu we krwi za pomocą klauzuli `WITH`

```
SQL> with
2   function bac (
3       p_volume in number
4       , p_abv   in number
5       , p_weight in number
6       , p_gender in varchar2
7   ) return number deterministic
8   is
9   begin
10      return round(
11          100 * (p_volume * p_abv / 100 * 0.789)
12          / (p_weight * 1000 * case p_gender
13                                  when 'M' then 0.68
14                                  when 'F' then 0.55
15          end)
```

```

16         , 3
17     );
18 end;
19 select
20     p.id as p_id
21     , p.name
22     , pa.sales_volume as vol
23     , pa.abv
24     , bac(pa.sales_volume, pa.abv, 80, 'M') bac_m
25     , bac(pa.sales_volume, pa.abv, 60, 'F') bac_f
26 from products p
27 join product_alcohol pa
28     on pa.product_id = p.id
29 where p.group_id = 142
30 order by p.id
31 /

```

Na początku kodu znajduje się słowo kluczowe `WITH`, podobnie jak w przykładach zamieszczonych w rozdziale 3. Jednak zamiast podzapytania wiersze od 2. do 18. zawierają funkcję `bac()`, podobną do zdefiniowanej w pakiecie `formulas`. Może być ona wywoływana z poziomu kodu SQL, jak pokazałem w wierszach 24. i 25. Dane wyjściowe tego zapytania są identyczne z wygenerowanymi przez kod przedstawiony na listingu 5.2.

Funkcja zdefiniowana w klauzuli `WITH` jest kompilowana w taki sam sposób jak funkcja z dyrektywą `PRAGMA UDF`, przy czym nie jest przechowywana w słowniku danych, jak w przypadku obiektu PL/SQL. Taka funkcja zostanie razem z zapytaniem zapisana jedynie w puli współdzielonej i *nie* może być wywoływana z poziomu innego zapytania SQL lub PL/SQL.

■ **Uwaga** Wiersz 31. na listingu 5.5 kończy się ukośnikiem `/` zamiast średnikiem. Gdy analizator składni ustali, że klauzula `WITH` zawiera kod PL/SQL, nie będzie w stanie (przynajmniej obecnie) stwierdzić, czy ukośnik wskazuje koniec polecenia czy też fragment kodu PL/SQL. To może się zmienić w przyszłych wersjach bazy danych. Obecnie rozwiązaniem jest użycie ukośnika, który pozwala wskazać SQLcl lub SQL*Plus koniec polecenia.

Istnieje możliwość zdefiniowania wielu funkcji w pojedynczej klauzuli `WITH`. Na przykład mogą się zdecydować na refaktoryzację kodu i utworzenie dwóch funkcji pomocniczych, przeznaczonych do obliczania gramów alkoholu i gramów płynu w ciecie (wartości wyrażone w mililitrach). Następnie obie funkcje pomocnicze będą używane w funkcji `bac()`. Przykład takiego rozwiązania zaprezentowałem na listingu 5.6, który jest nieco dłuższy od wcześniejszych, ale jednocześnie znacznie bardziej samodokumentujący się.

Listing 5.6. Przykład zdefiniowania wielu funkcji w klauzuli `WITH`

```

SQL> with
2     function gram_alcohol (
3         p_volume in number
4         , p_abv   in number
5     ) return number deterministic
6     is
7     begin

```

```

8      return p_volume * p_abv / 100 * 0.789;
9  end;
10  function gram_body_fluid (
11      p_weight in number
12      , p_gender in varchar2
13  ) return number deterministic
14  is
15  begin
16      return p_weight * 1000 * case p_gender
17                                  when 'M' then 0.68
18                                  when 'F' then 0.55
19                                  end;
20  end;
21  function bac (
22      p_volume in number
23      , p_abv   in number
24      , p_weight in number
25      , p_gender in varchar2
26  ) return number deterministic
27  is
28  begin
29      return round(
30          100 * gram_alcohol(p_volume, p_abv)
31          / gram_body_fluid(p_weight, p_gender)
32      , 3
33      );
34  end;
35  select
...

```

Wiele funkcji zdefiniowanych w klauzuli WITH nie ma wpływu na generowane dane wyjściowe — pozostają bez zmian.

Do programisty należy decyzja, czy chce używać pojedynczej funkcji czy ich większej liczby. Jeżeli funkcja ma być wywołana w wielu zapytaniach SQL, wówczas należy utworzyć funkcję składowaną (z dyrektywą PRAGMA UDF lub bez niej), co do tego nie ma żadnych wątpliwości. Natomiast w innych przypadkach może być zasadne pytanie o sens umieszczania funkcji w klauzuli WITH zamiast jej zdefiniowania razem z dyrektywą PRAGMA UDF.

Jednym z takich przypadków jest sytuacja, w której np. nie można zdefiniować funkcji lub procedury składowej, ponieważ baza danych jest w trybie tylko do odczytu bądź tworzone są polecenia i narzędzia przeznaczone do uruchamiania bez konieczności instalowania kodu w bazach danych klientów.

Jeszcze inna sytuacja to taka, w której funkcja w rzadkich przypadkach wykonuje dynamiczny kod SQL i z jakiegokolwiek powodu nie może używać wiązania zmiennych, a zamiast tego do przygotowania kodu SQL korzysta z konkatenacji ciągu tekstowego. Zdefiniowanie funkcji w zapytaniu zapewnia pełną kontrolę nad argumentami używanymi podczas jej wywołania, co z kolei pozwala zabezpieczyć się przed atakami typu SQL injection. Taka funkcja nie będzie mogła być wywołana z innego miejsca.

Trzeci przypadek zachodzi wtedy, gdy funkcjonalność jest ściśle związana z pojedynczym celem, i wówczas można zdecydować się na inny sposób hermetyzacji kodu.

Hermetyzacja kodu w widoku

W przypadku omawianej tutaj aplikacji rozsądne jest stwierdzenie, że obliczanie stężenia alkoholu we krwi nie ma sensu poza kontekstem rekordu w tabeli `product_alcohol`. Uciekając się do analogii programowania zorientowanego obiektowo, można by powiedzieć, że to jest metoda *egzemplarza*, a nie *statyczna*.

Podobny efekt można osiągnąć przez utworzenie widoku, jak pokazałem na listingu 5.7.

Listing 5.7. Tworzenie widoku przeznaczonego do obliczania stężenia alkoholu we krwi

```
SQL> create view product_alcohol_bac
 2 as
 3 with
 4     function gram_alcohol (
...
12     function gram_body_fluid (
...
23     function bac (
...
37 select
38     pa.product_id
39     , pa.sales_volume
40     , pa.abv
41     , bac(pa.sales_volume, pa.abv, 80, 'M') bac_m
42     , bac(pa.sales_volume, pa.abv, 60, 'F') bac_f
43 from product_alcohol pa
44 /
```

View PRODUCT_ALCOHOL_BAC created.

W tym widoku użyłem klauzuli `WITH` razem z trzema funkcjami pochodzącymi z listingu 5.6. Zapytanie zostało zdefiniowane w wierszach od 37. do 43. — używa jedynie tabeli `product_alcohol` i pobiera z niej wszystkie kolumny plus wartości dwóch obliczonych kolumn, `bac_m` i `bac_f`.

Teraz można wykonać zapytanie złączające tabelę `products` z widokiem `product_alcohol_bac`, jak pokazałem na listingu 5.8. W ten sposób żądane dane pobieramy bezpośrednio i bez problemów.

Listing 5.8. Pobieranie za pomocą widoku danych dotyczących stężenia alkoholu we krwi

```
SQL> select
 2     p.id as p_id
 3     , p.name
 4     , pab.sales_volume as vol
 5     , pab.abv
 6     , pab.bac_m
 7     , pab.bac_f
 8 from products p
 9 join product_alcohol_bac pab
10     on pab.product_id = p.id
11 where p.group_id = 142
12 order by p.id;
```

Otrzymujemy te same dane wyjściowe.

P_ID	NAME	VOL	ABV	BAC_M	BAC_F
----	-----	---	---	-----	-----
4040	Coalminers Sweat	330	8.5	0.041	0.067
4160	Reindeer Fuel	500	6	0.044	0.072
4280	Hoppy Crude Oil	330	7	0.034	0.055

Ta metoda pozwala wielokrotnie używać logiki przez wykonywanie zapytań SQL do widoku zamiast do tabeli. Mimo to logika będzie znajdowała się w pojedynczym miejscu — w definicji widoku.

Zamiast definiować funkcje w widoku, ten sam efekt można osiągnąć, gdy wynik wywołuje funkcję pakietu `formulas.bac()`. Jeżeli jednak funkcjonalność jest *ściśle* związana jedynie z określonym zapytaniem lub definicją widoku, wówczas lepsze będzie przechowywanie kodu w jednym miejscu i niezaśmiecanie słownika danych funkcjami składowymi, które i tak nigdy nie powinny być wywoływane poza określonym kodem SQL.

Podsumowanie

Wprawdzie tematem tej książki nie jest PL/SQL jako taki, ale możliwość jeszcze ściślejszej niż wcześniej integracji kodu PL/SQL i SQL jest funkcjonalnością, która powinna być znana programistom SQL. Dzięki informacjom zamieszczonym w rozdziale potrafisz:

- Ustalać, czy funkcja jest wywołana przede wszystkim z poziomu SQL. W takim przypadku korzystne będzie dodanie dyrektywy `PRAGMA UDF` do jej definicji.
- Osadzać funkcje „jednorazowe” w zapytaniach SQL z użyciem klauzuli `WITH`.
- Sprawdzać, czy konkretna funkcjonalność może działać lepiej po jej hermetyzacji w widoku za pomocą klauzuli `WITH` zamiast w tradycyjnych funkcjach składowanych.

Podczas codziennej pracy prawdopodobnie najczęściej będziesz korzystać z funkcji zawierających dyrektywy `PRAGMA UDF`. Mimo to technika oparta na klauzuli `WITH` również może być niezwykle użyteczna, zwłaszcza w sytuacjach, w których nie można instalować funkcji lub procedur składowanych.

Skorowidz

A

- agregacja, 184, 232
  - ciągu tekstowego, 148
- akumulacja, 253
- algorytm
  - MFFD, 334
  - optymalizacji pakowania, 329, 335
  - przybliżonego najlepszego dopasowania, 334
- aliasy, 37
  - kolumn, 59
- analiza
  - cykli pobierania produktów, 229
  - czynności pobierania produktów, 227
  - danych, 190
  - dopasowania wzorca, 275
  - efektywności pracownika, 226
  - przyjazdów i odjazdów, 223
- ANSI SQL, 131
- antyłączenia, 45
- anulowanie przedstawienia kolumn, unpivoting, 99–112
  - dynamiczne, 104
  - samodzielne, 102

B

- błąd, 65, 151, 152
  - ORA-00918, 122
  - ORA-01489, 158

C

- ciąg tekstowy
  - agregacja, 148
  - jako tablica JSON, 135
  - konkatenacja, 148
  - konwersja kolekcji, 150
  - wyodrębnienie, 156
- cykl odjazd-przyjazd-odjazd, 224
- cykle
  - analiza, 229
  - dane statystyczne, 231
  - grupowanie, 230
  - identyfikowanie, 228, 232
- czynnik sezonowości, 240

D

- dane statystyczne
  - cykle, 231
  - efektywność pracownika, 226
  - lista produktów, 233
- definiowanie
  - kolejności, 172
  - okna, 175
- diagramy Venna, 32
- dopasowanie
  - V, 273
  - W, 276
  - wzorca, 350
  - wzorca rekordu, 232, 261, 263

drzewo, 349
 dynamiczne
   anulowanie przestawiania kolumn, 112
   mapowanie tabeli wymiaru, 111
 dynamiczny SQL, 71
 działanie klauzuli PIVOT, 120
 dziennik zdarzeń, 220
   oś czasu, 223
   pobierania produktów, 221
   przyjazdy i odjazdy, 223

F

faktoryzacja podzapytania, 49
 FIFO, first in, first out, 198, 201, 205, 210, 215, 217
 filtrowanie
   według pseudokolumny, 65, 186
   według zakumulowanej sumy, 204
   za pomocą definicji wzorca, 358
 format JSON, 142
 funkcja
   APEX, 132
   apex_string.join_clob(), 161, 162
   apex_string.split(), 133, 136, 140
   avg(), 53
   cast(), 151
   classifier(), 266, 344, 353
   collect(), 150, 151, 155
   count(*), 231
   delimited_cow_row.parser(), 138
   dense_rank(), 187, 193, 195, 207, 219
   evaluate_expr(), 72
   extract(), 157
   first(), 270
   formulas.bac(), 83
   getclobcal(), 161
   getstringval(), 161
   json_arrayagg(), 161
   json_table(), 135, 143, 144
   last(), 270
   last_value(), 228, 229
   lead(), 73, 220, 223–226, 229, 291, 319
   listagg(), 90, 148, 155, 158, 160, 162
   match_number(), 266, 353, 356
   multiset(), 46
   name_coll_type_to_clob(), 160
   name_coll_type_to_varchar2(), 150, 151

next(), 317, 328
 ntile(), 51
 nullif(), 241
 nullify(), 242
 obliczająca stężenie alkoholu, 77
 ODCI, 137
 ODCIAggregateInitialize(), 154
 ODCIAggregateIterate(), 154
 ODCIAggregateMerge(), 155
 ODCIAggregateTerminate(), 154
 odcitableclose(), 139
 odcitabledescribe(), 139
 odcitablefetch(), 139
 odcitableprepare(), 139
 odcitablestart(), 139
 parser(), 138
 pattern(), 288, 292
 PL/SQL, 71, 77
 prev(), 328
 rank(), 187, 193, 195, 196
 regexp_substr(), 141
 regr_intercept(), 244, 248
 regr_slope(), 244, 248
 replace(), 143
 row_number(), 47, 185, 187, 193, 194
 rtrim(), 157
 stragg(), 152, 153, 155
 substr(), 140
 sum(), 90, 168, 218
 table(), 46, 131, 133, 135
 xmlagg(), 156, 160
 xmlelement(), 157
 xmlparse(), 157
 xmltable(), 145

funkcje
   agregacji, 148, 353
   analityczne, 24, 163
   potokowane, 130
   statystyczne, 226
   tabeli, 28
   w klauzuli WITH, 79, 80

G

generowanie rekordów, 133
   liczby, 134, 141
   wymiaru, 103

gra w życie, 85
 generacje, 91, 94
 liczba żywych sąsiadów, 89
 siatka, 86, 96
 tworzenie generacji zerowej, 86
 wizualizacja generacji zerowej, 87

grupowanie, 70, 283
 cykli, 230
 klauzula MATCH_RECOGNIZE, 287, 290
 kolejnych danych, 284
 metoda Tabibitosan, 286
 określona przerwa, 293
 ustalona granica, 295
 warunki, 284
 wykrywanie przerw, 291, 292

H

hermetyzacja kodu, 82
 hierarchiczne drzewo pracowników, 347

I

implementowanie funkcji ODCI, 137
 iteracje, 91, 257

K

klasyfikacja
 down, 265, 267, 279
 high, 326
 higher, 351
 low, 326
 medium, 326
 one_higher, 288
 same, 267
 SAME, 273
 strt, 268
 up, 265, 279
 klauzula
 AFTER MATCH, 272, 279, 353
 APPLY, 138
 CONNECT BY, 64, 65, 67, 133
 CROSS APPLY, 27, 28
 CROSS JOIN, 26
 DEFINE, 265, 294
 DIMENSION BY, 88
 DISTINCT, 159

EXECUTE IMMEDIATE, 72
 FETCH FIRST, 189, 196
 FOR, 125
 FROM DUAL, 60
 GROUP BY, 122, 283
 IGNORE NULLS, 227
 IN, 210
 INSERT INTO ... SELECT ..., 248
 LATERAL, 28
 LEFT OUTER JOIN LATERAL, 29
 MATCH_RECOGNIZE, 232, 263, 284, 287, 290, 322, 332, 346, 350, 359
 MEASURES, 88, 270, 332
 MODEL, 86, 88, 258
 ON 1=1, 27
 ORDER BY, 23, 37, 149, 170, 205, 265
 OUTER APPLY, 28, 29, 144
 OUTER JOIN, 29
 OUTER JOIN LATERAL, 29
 PARTITION BY, 179, 194, 265, 336, 345
 PATTERN, 269, 343
 PERIOD FOR, 302
 PIVOT, 119, 194, 230, 355
 RULES, 259
 SELECT, 37, 39, 119, 200, 204
 SELECT FROM DUAL, 102
 START WITH, 63, 65
 UNPIVOT, 101, 102, 105–108, 112
 WHERE, 51, 203, 204
 WITH, 53, 57, 61, 79, 215, 353

klauzule
 analityczne, 167
 ograniczające, 192
 okna, 172
 klienci SQL, 40
 klucz-wartość, *Patrz* wymiar, miara, 104
 kolejność FIFO, 198, 201, 205, 210, 215, 217
 kolekcja
 konwersja na ciąg, 150
 komunikat o błędzie, 123, 158
 konkatencja, 24
 ciągu tekstowego, 148
 zbioru, 36
 konwersja
 ciągu tekstowego, 142
 kolekcji, 150
 na format JSON, 142
 rekordów na kolumny, 119

L

licznik odwiedzin, 313
 dzienny, 319
 historyczne dane, 314
 skoki wzrostu, 317
 wyświetlenie danych, 314
 linia trendu, 244
 lista, 148
 nazw kolumn, 59

Ł

łączenie zakresów dat, 298

M

maszyna wirtualna Database
 App Development VM, 17
 metoda Tabibitosan, 285, 286, 289
 MFFD, modified first fit decreasing, 334
 miara, 104
 mnożenie ilości hierarchicznych, 64
 modularyzacja zapytania SQL, 49

N

Najlepsze-N rekordów, 181
 w wielu partycjach, 194
 nawias kwadratowy, 135
 nazwane podzapytania, 49, 54
 niejawne
 grupowanie, 120
 struktury case, 126
 niestandardowa funkcja tabeli, 137

O

obliczanie
 czynnika sezonowości, 240
 liczby dziennych odwiedzin, 322
 oczekiwanej wielkości stanów
 magazynowych, 254
 przedziałów ilościowych, 212, 213
 spadku stanów magazynowych, 255
 stężenia alkoholu we krwi, 76, 79, 82
 sumy, 167, 170, 179
 trendu, 243
 wielkości stanów magazynowych, 254
 wyśrodkowanej średniej ruchomej, 239

obsługa wartości null, 310
 ODCI, Oracle Data Cartridge Interface, 137, 152
 okno

domyślne, 176
 rekordów, 177
 zakresu, 177

okresy zatrudnienia
 wykres, 301
 wyświetlanie, 300
 złączanie, 303

opcja

rows only, 189
 rows with ties, 189
 with ties, 191, 192

operacje na zbiorach, 32

operator

EXCEPT, 45
 MINUS, 45
 MINUS ALL, 46, 47
 MULTISSET EXCEPT, 44
 MULTISSET EXCEPT ALL, 44, 46
 MULTISSET EXCEPT DISTINCT, 44
 MULTISSET INTERSECT, 43
 MULTISSET INTERSECT DISTINCT, 43
 MULTISSET UNION, 41
 MULTISSET UNION ALL, 41
 MULTISSET UNION DISTINCT, 41
 UNION, 38
 UNION ALL, 36, 39

operatory

wielozbioru, 33, 40
 zbioru, 34, 38

optymalizacja pakowania, 329, 331, 338, 340, 346

P

pakiet

apex_data_parser, 144
 dbms_xmlindex, 152

pakowanie

optymalizacja, 329, 331, 338, 340, 346

partycje, 168

partycjonowanie, 172, 335

plan wykonania zapytania, 57

planowanie miesięcznej sprzedaży, 252

pliki kodu źródłowego, 15

pobieranie
   danych, 200
   danych dzienników zdarzeń, 221
 produktów
   analiza cykli, 229
   dziennik zdarzeń, 221
   identyfikowanie cykli, 232
   kolejność FIFO, 205, 217
   optymalna trasa, 201, 207
   partiami, 210
   przedziały ilościowe, 211, 212
   rekordów, 140
 podzapytania
   faktoryzacja rekurencyjna, 62, 66
   fifo, 215, 218
   nazwane, 54
   o takiej samej nazwie, 60
   skalarne, 23, 89, 349
   wielokrotne użycie, 55
 podzapytanie
   olines, 215, 218
   orderbatch, 211, 215, 218
   pick, 218
 podział ciągu tekstowego, 133
 połączenie wielu wymiarów i miar, 124
 porównywanie wartości rekordów, 304, 306
 potokowana funkcja tabeli, 129
 PRAGMA UDF, 77
 prognozowanie, 236, 243, 244, 246, 249
 przedziały ilościowe, 211
   obliczanie, 212, 213
   złączenie dla produktów i zamówień, 214
 przestawianie
   column, pivoting, 99, 119
   ręczne, 121
   rekordów, 116
 przetwarzanie
   danych JSON, 143
   twarde, hard parse, 137, 139
 pseudokolumna, 139, 186

R

ranking, 187
 refaktoryzacja, 54
 regresja
   liniowa, 235, 242
   punkt wyjścia, 239

reguła
   najlepszych rekordów, 182
   najwyższych wartości, 183
   olimpijska, 183
 rekurencyjna faktoryzacja podzapytania, 58, 62, 66, 256, 260
   mnożenie ilości hierarchicznych, 66
   wyszukiwanie liści drzewa, 68
 relacje hierarchiczne, 63
 remis, 190, 192
 rozkład produktów, 342

S

schemat
   APEX, 133
   practical, 17
 składnia
   after match skip to, 281
   after match skip to next row, 352, 359
   all rows, 265
   all rows per match, 316
   CROSS APPLY, 131
   funkcji analitycznej, 167
   klauzula_okna, 170
   klauzuli PATTERN, 269
   klauzuli_order_by, 170
   one row per match, 270, 353, 357
   rows between, 178
   rows between unbounded preceding and current row, 354
   to rows between unbounded preceding and unbounded following, 354
   with unmatched rows, 340
 słowo kluczowe
   ALL, 39, 42
   asc, 181
   current, 176
   desc, 181
   distinct, 159, 160
   DISTINCT, 41, 42
   down, 267
   final, 354
   LATERAL, 30
   on overflow, 159
   parallel_enable, 155
   PIPELINED, 129
   PIVOT, 119

słowo kluczowe

- range, 176
- same, 267
- siblings, 169
- TABLE, 130
- truncate, 159
- up, 267
- value, 176
- view, 82
- WITH, 80
- within, 149
- stany magazynowe, 249, 251
  - agregacja, 250
  - obliczanie
    - spadku, 255
    - wielkości, 254
  - uzupełnianie, 255, 256, 258
- struktura drzewa, 347, 349
- suma krocząca, 198, 249
- sumowanie, 179
- szeregi czasowe, 237

T

tabele

- json_table(), 145
- tworzenie, 302
- wymiarów, 109
  - anulowanie przestawienia kolumn, 109
  - dynamiczne mapowanie, 111
- z ważnością czasową, 302
- zagnieżdżone, 47, 130

tablica JSON, 135

trend, 243

tworzenie

- listy, 148
- siatki, 86
- szeregów czasowych, 237
- tabeli, 302
- widoku, 82

typ

- clob, 160
- kolekcji, 129
- name_coll_type, 150
- stragg_type, 154
- varchar2, 158

U

UDF, user-defined function, 78

V

VirtualBox, 17

W

wartość null, 29, 149, 173, 302, 310

warunek case, 258

widok

- brewery_products, 147
- emp_hire_periods_with_name, 299
- inventory_with_dims, 200
- inventory_totals, 250
- monthly_orders, 251
- product_alcohol_bac, 82
- total_sales, 184
- web_page_counter_hist, 313
- yearly_sales, 185

widoki

- osadzone, 22, 89, 103, 160, 212, 237
- skorelowane, 26, 28
- przeznaczone do agregacji, 184

wielozbiory, 40

wykres

- codziennych odwiedzin strony, 320
- historii licznika odwiedzin, 315
- linii trendu, 244
- okresów zatrudnienia, 301
- sprzedaży, 238

wykrywanie przerw, 291, 292

wymiar, 104

wyrażenia regularne, 269

wyrażenie case, 229

wyszukiwanie

- dopasowania, 269, 272, 276
- liści drzewa, 68
- nagłych skoków, 326, 327
- okresów
  - według wartości względnej, 323, 324
- wyśrodkowana średnia ruchoma, 239, 240
- wyświetlanie
  - danych licznika, 314
  - nazw kolumn, 58

wzorzec
  codzienne odwiedziny strony, 320
  grupowanie danych, 283
  wyszukiwanie, 263
  wyszukiwanie nagłych skoków, 326
wzór Widmarka, 76, 77

Z

zagnieżdżone widoki, 54
zapytania
  hierarchiczne, 347
  planowanie, 57
zapytanie, *Patrz* klauzula
zapytanie_partycjonujące, 168
zbiory, 32
  iloczyn, 32, 38
  konkatenacja, 36
  unia, 32, 38
  wykluczenie, 32, 38

zliczanie, count, 349
  dopasowanie wzorca, 350
  rekordów
  rzeczywistych kolumn, 139
złączenia, 26
  w stylu ANSI, 131
złączenie
  CROSS JOIN LATERAL, 134
  LATERAL, 196
  LEFT OUTER JOIN, 131, 237
  orderlines, 201
  typu OUTER, 28, 30
zmienna wiązania, 114
znak |, 265

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

SQL. Opanuj sztukę pisania naprawdę zaawansowanych zapytań!

Mimo upływu lat SQL jest bezkonkurencyjnym narzędziem do przetwarzania danych. Bazy danych Oracle wciąż imponują możliwościami. W ciągu ostatnich dekad bowiem obie te technologie były konsekwentnie unowocześniane i usprawniane. W efekcie nawet za pomocą jednego, choć niekiedy dość złożonego zapytania SQL można przeprowadzić operacje, które w innym języku wymagałyby napisania długich bloków kodu. Jednak do uzyskania spektakularnej wydajności i szybkości aplikacji niezbędne jest duże doświadczenie w posługiwaniu się zaawansowanymi konstrukcjami SQL.

To książka przeznaczona dla osób, które dobrze poznały podstawy języka SQL i chcą nabrać biegłości w praktycznym zastosowaniu jego zaawansowanych funkcji. Poszczególne zagadnienia zostały zaprezentowane poprzez stopniową rozbudowę i zwiększanie złożoności prostych zapytań SQL. Omówiono takie techniki jak korelacja widoku osadzonego, operacje na zbiorach, analiza dzienników zdarzeń, a także sposoby używania klauzul, między innymi MODEL czy MATCH_RECOGNIZE. Znalazło się tu mnóstwo przykładów kodu SQL, skonstruowanego tak, aby maksymalnie ułatwić zrozumienie prezentowanych treści. To pomoże Ci zdobyć umiejętności, dzięki którym wydajność i wygoda użytkowania Twoich aplikacji istotnie się zwiększą!

W książce:

- stosowanie zaawansowanych funkcji języka SQL w bazie danych Oracle
- stopniowe usprawnianie zapytań SQL
- przetwarzanie większej ilości danych za pomocą mniejszej liczby zapytań
- korzystanie z funkcji analitycznych
- dopasowywanie wzorca rekordu
- rekurencyjna faktoryzacja podzapytania

Kim Berg Hansen jest duńskim programistą baz danych. Od ponad 20 lat zajmuje się technologiami Oracle SQL i PL/SQL. Podczas pisania kodu zwraca baczność na jego efektywność i niskie wykorzystanie zasobów komputera, a także na uzyskanie najlepszych wrażeń użytkownika gotowej aplikacji. Posiada tytuły Oracle Certified Expert (OCE) w zakresie SQL i Oracle ACE Director.

	Sprawdź nasze szkolenia!	KOD KORZYŚCI Sięgnij po więcej!
helion.pl HELION SA ul. Kościuszki 1c 44-100 Gliwice tel.: 32 230 98 63 helion@helion.pl	 AKADEMIA IT & BUSINESS HELIONSZKOLENIA.PL	ISBN 978-83-283-8733-1 9 788328 387331
INFORMATYKA W NAJLEPSZYM WYDANIU		Cena: 77,00 zł

Apress®